

BiA
P. Gmerek
Jeh

**UCHWAŁA NR XVII/127/2019
RADY GMINY ZBICZNO**

z dnia 30 grudnia 2019 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2020 - 2021

Na podstawie art. 18 ust.2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2019r., poz. 506 ze zm.) art.6 ust.2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. z 2015 r. poz.1390 ze zm.) uchwała się co następuje

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2020-2021, który stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Zbiczno.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem 01 stycznia 2020 r. i podlega ogłoszeniu na stronie Biuletynu Informacji Publicznej.

Przewodniczący Rady Gminy

Radosław Stawski

**GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR
PRZEMOCY W RODZINIE NA LATA 2020 - 2021**

I. Wstęp

Przemocą w rodzinie określane jest „każde zachowanie skierowane wobec osoby bliskiej, którego celem jest utrzymanie nad nią kontroli i władzy. Przemoc w rodzinie to zamierzone, wykorzystujące przewagę sił działanie przeciwko członkowi rodziny naruszające jego godność oraz podstawowe prawa i wolności, powodujące cierpienie i szkody” [Nowakowska, 2008, s. 21]. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy (Dz. U.z 2015 r., poz. 1390 ze zm.) definiuje przemoc w rodzinie jako jednorazowe lub powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

Rodzina jest najważniejszym środowiskiem w życiu człowieka, kształtującym osobowość, system wartości, poglądy i styl życia. Ważną rolę w prawidłowo funkcjonującej rodzinie odgrywają wzajemne relacje pomiędzy rodzicami, oparte na miłości i zrozumieniu. W przypadku dezorganizacji rodzina nie jest w stanie realizować podstawowych zadań, role wewnątrzrodzinne ulegają zaburzeniu, łamane są reguły, a zachowania poszczególnych członków rodziny stają się coraz bardziej niezgodne z normami prawnymi i moralnymi oraz oczekiwaniami społecznymi. Przemoc domowa może być zarówno skutkiem, jak i przyczyną dysfunkcji w rodzinie. Należy ją zaklasyfikować do kategorii zachowań negatywnych o dużej szkodliwości społecznej. Prowadzi do poważnych naruszeń norm moralnych i prawnych, tragicznych skutków psychologicznych, a w skrajnych przypadkach do poważnych okaleczeń czy zabójstw [Sasal, 2005, s. 16–19].

Przemoc ze strony najbliższej osoby jest doświadczeniem traumatycznym, okaleczającym psychikę. Przemoc w rodzinie przybiera różne formy: od przemocy fizycznej, przez przemoc psychiczną i seksualną, po przemoc ekonomiczną. Przemoc w rodzinie rzadko jest incydem jednorazowym. Zazwyczaj ma ona charakter długotrwały i cykliczny.

Rodzaje przemocy:

- 1) Przemoc fizyczna – jej celem jest zadanie ofierze bólu fizycznego, uszkodzenie jej ciała, pogorszenie jej zdrowia lub pozbawienie ją życia.
- 2) Przemoc seksualna – to zachowanie zmuszające ofiarę do podjęcia niechcianych zachowań seksualnych lub zdeprecjonowania jej seksualności.

- 3) Przemoc psychiczna – to zachowanie, którego celem jest umniejszanie poczucia własnej wartości ofiary, wzbudzanie w niej strachu.
- 4) Przemoc ekonomiczna – to każde zachowanie, którego celem jest ekonomiczne uzależnienie ofiary od sprawcy.
- 5) Zaniedbanie – to ciągle niezaspakajanie podstawowych potrzeb fizycznych i emocjonalnych.

Przemoc jest przestępstwem. W zależności od tego, czy przemoc ma charakter jednorazowy, czy się powtarza, jest ścigana z różnych artykułów Kodeksu karnego. Jeżeli przemoc ma charakter ciągły, zostanie zakwalifikowana jako przestępstwo znęcania się nad rodziną z art. 207 Kodeksu karnego (Dz. U. z 2019 r., poz. 1950 ze zm.).

Artykuł 207 Kodeksu karnego stanowi:

„§1. Kto znęca się fizycznie lub psychicznie nad osobą najbliższą lub inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności od sprawcy albo nad małoletnim lub osobą nieporadną ze względu na jej stan psychiczny i fizyczny, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do 5 lat.

§2. Jeżeli czyn określony w §1 połączony jest ze stosowaniem szczególnego okrucieństwa, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od roku do 10 lat.

§3. Jeżeli następstwem czynu określonego w §1 lub 2 jest targnięcie się pokrzywdzonego na własne życie, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od 2 do 12 lat”.

Przemoc w rodzinie ma tragiczne konsekwencje. Prowadzi nie tylko do uszkodzeń ciała ofiary, ale także do zaburzeń emocjonalnych oraz zaburzeń w sposobie, w jaki postrzega ona sama siebie, sprawcę oraz innych ludzi. Narastanie zjawiska przemocy w rodzinie wymaga niezwłocznego podjęcia działań zawartych w niniejszym Programie.

Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie jest kontynuacją Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2016-2019. Działania Programu obejmują lata 2020 - 2021. W miarę potrzeb i sytuacji społecznej zadania Programu mogą ulegać zmianom i udoskonaleniom.

II. Podstawy prawne Programu

Zadania Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na rok 2020 - 2021 realizowane będą w oparciu o podstawowe akty prawne normujące problematykę przeciwdziałania przemocy w rodzinie, tj.:

- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. z 2015 r., poz. 1390 ze zm.);
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2019 r., poz. 1507 ze zm.);
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2019 r., poz. 2277);

III. Diagnoza problemu przemocy w rodzinie

Przestępstwa polegające na znęcaniu się nad członkiem rodziny, należą w Polsce do najczęściej popełnianych. Na liście przestępstw zgłaszanych organom ścigania znajdują się na trzecim miejscu. Trudno jest w sposób jednoznaczny określić wielkość zjawiska przemocy na terenie Gminy Zbiczno w związku z występowaniem przemocy ukrytej i często jest brak wiedzy na temat jej występowania.

Jednak ujawnianie przypadków przemocy w rodzinie świadczy o poszerzeniu wiedzy na temat tego zjawiska. Ponadto każdy zgłoszony przypadek przemocy w rodzinie to odpowiedź społeczeństwa na brak przyzwolenia na to zjawisko, to świadomość, że przemoc w rodzinie jest przestępstwem.

Do Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego w 2016 roku wpłynęło 12 Niebieskich Kart dotyczących przemocy w rodzinie. Z tego 10 NK założonych przez funkcjonariuszy Policji, 2 NK założone przez pracownika socjalnego. W 2017 roku wpłynęło 10 NK, z tego 8 zostało założonych przez funkcjonariuszy Policji, 2 NK założone zostały przez pracownika socjalnego. W 2018 roku założonych zostało 11 Niebieskich Kart, 8 NK założyli funkcjonariusze Policji a 3 NK pracownicy socjalni tut. GOPS. W każdym przypadku zostały podjęte odpowiednie działania. Osoby pokrzywdzone zostały poinformowane, gdzie mogą zgłosić się o pomoc, środowiska są monitorowane przez dzielnicowego. Działania były planowane i monitorowane na posiedzeniach grup roboczych. W większości przypadków przemoc fizyczna i psychiczna występowała po spożyciu alkoholu przez osoby najbliższe w rodzinie.

Ofiarami przemocy były najczęściej kobiety i dzieci. Sprawcami byli mężczyźni, w większości przypadków uzależnieni od alkoholu.

IV. Cele programu i zadania do realizacji, realizatorzy programu

1. Celem Programu jest:

- 1) zwiększenie skuteczności działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- 2) zwiększenie pomocy i ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

2. Cele szczegółowe Programu,

- 1) monitorowanie i diagnozowanie zjawiska przemocy w rodzinie na terenie Gminy Zbiczno,
- 2) podnoszenie poziomu wiedzy i wrażliwości społecznej mieszkańców Gminy na temat zjawiska przemocy, jego przejawów i form,
- 3) poprawa skuteczności działań osób i instytucji zobowiązanych i uprawnionych do przeciwdziałania przemocy,
- 4) zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych i korekcyjnych wobec osób stosujących przemoc.

3. Realizacja celów Programu zakłada,

Cel szczegółowy nr 1: Monitorowanie i diagnozowanie zjawiska przemocy w rodzinie.

Zadania do realizacji:

- 1) rejestrowanie przypadków przemocy domowej,

2) sporządzanie rocznego raportu na temat zarejestrowanych przypadków przemocy w oparciu o prowadzoną dokumentację,

Podmiot odpowiedzialny:

1) wszyscy realizatorzy programu

Wskaźniki

1) dane uzyskane od realizatorów programu pozwalające na oszacowanie zjawiska przemocy na terenie Gminy Zbiczno,

2) ilość zarejestrowanych przypadków przemocy w rodzinie w ciągu roku.

Cel szczegółowy 2. Podnoszenie poziomu wiedzy i wrażliwości społecznej mieszkańców Gminy na temat zjawiska przemocy, jego przejawów i form.

Zadania do realizacji:

1) udział w lokalnych i ogólnopolskich kampaniach społecznych na temat przemocy w rodzinie,

2) dostarczanie informacji społeczności lokalnej o instytucjach udzielających pomocy i wsparcia osobom doznającym przemocy w rodzinie (strona internetowa UG, broszury itp.),

3) rozpowszechnianie materiałów informacyjnych na temat zjawiska przemocy w rodzinie (ulotki, broszury).

Podmiot odpowiedzialny:

1) wszyscy realizatorzy programu.

Wskaźniki osiągnięcia celu:

1) Liczba materiałów edukacyjnych rozpowszechnianych wśród mieszkańców Gminy Zbiczno,

Cel szczegółowy 3. Poprawa skuteczności działań i instytucji zobowiązanych i uprawnionych do przeciwdziałania przemocy.

Zadania do realizacji:

1) prowadzenie przez Zespół Interdyscyplinarny oraz grupy robocze zintegrowanych i skoordynowanych działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,

2) prowadzenie procedury Niebieskie Karty w przypadku podejrzenia występowania przemocy w rodzinie,

3) objęcie specjalistycznymi szkoleniami przedstawicieli realizujących Program,

4) pozyskiwanie materiałów edukacyjnych dotyczących przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie, w tym: broszur, czasopism, książek.

Podmiot odpowiedzialny:

1) Gminny Zespół Interdyscyplinarny,

2) Wszyscy realizatorzy Programu.

Wskaźniki do osiągnięcia celu:

1) liczba spraw rozpatrzonych przez Zespół Interdyscyplinarny,

2) liczba wypełnionych Niebieskich Kart,

3) liczba osób objętych szkoleniami,

4) liczba pozyskanych materiałów edukacyjnych.

Cel szczegółowy 4. Zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych i korekcyjnych wobec osób stosujących przemoc.

Zadania do realizacji:

- 1) izolowanie sprawców ofiar,
- 2) udzielanie informacji sprawcom przemocy na temat programów korekcyjno-edukacyjnych,
- 3) przeprowadzenie rozmów z osobami stosującymi przemoc,
- 4) zapewnienie pomocy terapeutycznej i prawnej.

Podmiot odpowiedzialny:

- 1) Policja,
- 2) Wszyscy realizatorzy Programu
- 3) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.

Wskaźniki osiągnięcia celu:

- 1) liczba działań podjętych w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie,
- 2) liczba osób korzystających z pomocy specjalistów,
- 3) liczba sprawców biorących udział w zajęciach korekcyjno-edukacyjnych.

V. Zasoby Gminy Zbiczno w zakresie realizacji Programu:

1. Zasoby ludzkie to :

- 1) terapeuta,
- 2) psycholog,
- 3) pedagog szkolny,

2. Zasoby instytucjonalne – instytucje i organizacje zajmujące się problemem przemocy w rodzinie oraz instytucje i organizacje pełniące funkcję wspierającą:

- 1) Ośrodek Pomocy Społecznej,
- 2) Komenda Policji,
- 3) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- 4) Placówki oświatowo-wychowawcze,
- 5) Zakład Opieki Zdrowotnej,
- 6) Organizacje pozarządowe.

3. Czynniki gwarantujące właściwą realizację Programu:

- 1) poparcie działań i współpraca z samorządem gminnym,
- 2) dobra znajomość środowiska przez pracowników socjalnych,
- 3) dobra współpraca służb i instytucji na terenie gminy oraz poza nią,
- 4) otwartość i chęć współpracy specjalistów,
- 5) silne więzi rodzinne,
- 6) chęć zmiany i wyjścia z kryzysu.

4. Zagrożenia w realizacji zadań:

- 1) stereotypy panujące w środowisku na temat przemocy w rodzinie,

- 2) bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych,
- 3) brak współpracy rodziny w zakresie przewycięzania kryzysów,
- 4) problem uzależnienia od alkoholu w rodzinach,
- 5) ubóstwo,
- 6) brak infrastruktury socjalnej w gminie,
- 7) brak lub zbyt mała współpraca interdyscyplinarna,
- 8) brak motywacji ekonomicznej dla członków zespołu interdyscyplinarnego.

VI. Zakładane efekty

1. Zmiana postaw społecznych wobec zjawiska przemocy w rodzinie.
2. Udzielanie profesjonalnej pomocy osobom, wobec których istnieje podejrzenie stosowania przemocy w rodzinie.
3. Usprawnienie systemu pomocy rodzinom dotkniętym przemocą.
4. Wzrost liczby osób profesjonalnie pomagającym ofiarom przemocy w rodzinie.
5. Zwiększenie zaangażowania społeczności lokalnej w sprawy przeciwdziałania przemocy.

VII. Finansowanie Programu

Program będzie finansowany ze środków budżetu Gminy Zbiczno.

VIII. Adresaci Programu

Działania będą prowadzone w szczególności na rzecz:

- 1) osób doświadczających przemocy domowej, w tym m. in. dzieci i młodzieży, współmałżonków lub partnerów, a także osób starszych i niepełnosprawnych,
- 2) osób, wobec których istnieje podejrzenie stosowania przemocy w rodzinie,
- 3) świadków przemocy w rodzinie.

IX. Monitoring realizacji Programu

Koordynatorem działań związanych z realizacją Programu zostanie Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zbicznie. Sprawozdanie z realizacji Programu będzie składane przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej do dnia 31 marca każdego roku Radzie Gminy Zbiczno.

Przewodniczący
Rady Gminy Zbiczno
[Signature]
mgr Radosław Stawski